

به نام خدا

گروه مامایی دانشکده پرستاری و مامائی

نام درس: سمینار پروژه تحقیق

مدرس: دکتر سکینه محمدعلیزاده، PhD بهداشت باروری، دانشیار گروه مامایی

تعداد واحد: ۰,۵ واحد (۸ ساعت) نظری و ۱,۵ واحد (۵۱ ساعت) عملی

ترم و رشته تحصیلی: ترم دوم کارشناسی ارشد مامایی کلیه گرایشها

واحد پیشنهادی: روش تحقیق

هدف کلی درس:

- بالا بردن سطح مهارت دانشجو در امر پژوهش
 - کسب مهارت برای تدوین طرح پژوهش
- شرح درس: فراگیر با گذراندن این واحد ضمن افزایش آگاهی خود در زمینه فعالیتهای پژوهشی باید بتواند یک طرح پژوهشی را طراحی، ارائه و بطور آزمایشی اجرا نماید.

برنامه جلسات :

اهداف جزئی درس (براساس سرفصل دروس):

در پایان از دانشجو انتظار می رود که بتواند:

جلسه اول: توصیف درس، بیان انتظارات متقابل مدرس و دانشجو، توضیح فرم طرح پایاننامه تحقیقاتی دانشگاه،

معیارهای انتخاب موضوع تحقیقاتی

اهداف:

- ۱- اهداف این واحد درسی را بیان نماید.
- ۲- انتظارات خود را از این واحد درسی بیان نماید.
- ۳- معیارهای انتخاب یک موضوع تحقیقاتی را تعریف نماید.
- ۴- اولویتهای پژوهشی دانشگاه در رابطه با رشته مامایی را مشخص نماید.
- ۵- با در نظر گرفتن معیارهای انتخاب یک موضوع تحقیقاتی و اولویتهای پژوهشی دانشگاه یک موضوع مناسبی را برای طرح تحقیقاتی خویش انتخاب نماید.

جلسه دوم: بحث در مورد موضوعات انتخاب شده برای طرح تحقیقاتی، مروری بر تدوین بیان مسئله و بررسی متون

اهداف:

- ۱- موضوع انتخابی برای طرح تحقیقاتی خویش را توضیح دهد.

- ۲- پیشنهادات مدرس و همکلاسیهای خود را جمع‌بندی نموده و اصلاحات لازم در مورد موضوع خویش را بعمل آورد.
- ۳- موضوعات انتخابی همکلاسیهای خود را با توجه به معیارهای ارائه شده نقد نموده و پیشنهادات خود را ارائه دهد.
- ۴- آنچه را که در بیان مسئله، اهمیت و ضرورت مطالعه باید بیان شود بطور کامل توضیح دهد.

جلسه سوم و چهارم: نقد و بررسی بیان مسئله / مقدمه چند طرح تحقیقاتی و چند مقاله تحقیقاتی

اهداف:

- ۱- نقاط قوت و ضعف قسمت بیان مسئله یک طرح تحقیقاتی منتخب را توضیح دهد.
- ۲- نقاط قوت و ضعف قسمت بیان مسئله / مقدمه یک مقاله تحقیقاتی منتخب را توضیح دهد.
- ۳- در مورد نقدهای انجام گرفته توسط همکلاسیهای خود در زمینه بیان مسئله طرح/مقاله تحقیقاتی اظهار نظر مناسبی بنماید.

جلسه پنجم، ششم و هفتم: بحث در مورد بیان مسئله، بررسی متون موضوع طرحهای تحقیقاتی انتخاب شده توسط دانشجویان،

مروری بر اهداف کلی، اختصاصی و کاربردی تحقیق، سئوالات و فرضیه‌های تعاریف نظری و عملی واژه‌ها

اهداف:

- ۱. چگونگی تدوین اهداف کلی و اختصاصی و کاربردی پژوهش را توضیح دهد.
- ۲. گزارش شفاهی و کتبی بیان مسئله / مقدمه پژوهش خود را ارائه نماید.
- ۳. بیان مسئله / مقدمه. پژوهشهای ارائه شده را نقد نماید.
- ۴. بر نقدهای انجام شده در کلاس در مورد بیان مسئله / مقدمه پژوهش خود پاسخگو باشد.

جلسه هشتم و نهم: بحث در مورد اهداف کلی، اختصاصی و کاربردی تحقیق، سئوالات و فرضیه‌ها، تعاریف نظری و عملی واژه‌ها؛

مروری بر نوع مطالعه، محیط و جامعه پژوهش، معیارهای ورود و خروج افراد مورد پژوهش

اهداف:

- ۱. انواع مطالعات و دلایل انتخاب آنها را توضیح دهد.
- ۲. چگونگی انتخاب معیارهای ورود و خروج افراد مورد پژوهش را توضیح دهد.
- ۳. گزارش شفاهی و کتبی اهداف کلی، اختصاصی و کاربردی تحقیق، سئوالات و فرضیه‌ها، تعاریف نظری و عملی واژه‌های پژوهش خود را ارائه نماید.
- ۴. اهداف کلی، اختصاصی و کاربردی تحقیق، سئوالات و فرضیه‌ها، تعاریف نظری و عملی واژه‌ها پژوهشهای ارائه شده را نقد نماید.
- ۵. بر نقدهای انجام شده در کلاس در مورد اهداف کلی، اختصاصی و کاربردی تحقیق، سئوالات و فرضیه‌ها، تعاریف نظری و عملی واژه‌ها طرح پژوهشی خود پاسخگو باشد.

جلسه دهم و یازدهم: بحث در مورد نوع مطالعه، محیط و جامعه پژوهش، معیارهای ورود و خروج افراد مورد پژوهش؛ مروری بر متغیرهای مستقل، وابسته و مخدوش کننده، چگونگی تکمیل جدول متغیرها در پروپوزال تحقیق و روشهای تجزیه و تحلیل

داده‌ها

اهداف:

۱. انواع متغیرها و چگونگی ارتباط آنها با هم را توضیح دهد.
۲. موارد کاربرد برخی آزمونهای آماری دو متغیره (مثل کای دو، کاربرد برخی آزمونهای آماری دو متغیره (مثل آزمون T- Paired و T-unpaired و Oneway ANOVA) و کاربرد برخی آزمونهای آماری چند متغیره (مثل رگرسیون خطی و رگرسیون لجستیک) را توضیح دهد.
۳. گزارش شفاهی و کتبی نوع مطالعه، محیط و جامعه پژوهش، معیارهای ورود و خروج افراد مورد پژوهش خود را ارائه نماید.
۴. نوع مطالعه، محیط و جامعه پژوهش، معیارهای ورود و خروج افراد مورد پژوهش طرحهای پژوهشی ارائه شده را نقد نماید.
۵. بر نقدهای انجام شده در کلاس در مورد نوع مطالعه، محیط و جامعه پژوهش، معیارهای ورود و خروج افراد مورد پژوهش طرح پژوهشی خود پاسخگو باشد.

جلسه دوازدهم و سیزدهم: بحث در مورد متغیرهای مستقل، وابسته و مخدوش کننده، چگونگی تکمیل جدول متغیرها در پروپوزال تحقیق و روشهای تجزیه و تحلیل داده‌ها؛ مروری بر حجم نمونه، روش نمونه‌گیری، روش و ابزار جمع‌آوری داده‌ها،

روایی و پایایی ابزار

اهداف:

۱. چگونگی تعیین حجم نمونه برای رسیدن به اهداف انواع مطالعات را توضیح دهد.
۲. انواع روشهای نمونه‌گیری مثل تصادفی ساده، تصادفی خوشه‌ای، تصادفی سیستماتیک و آسان مبتنی بر هدف را توضیح دهد.
۳. چگونگی تدوین پرسشنامه یا فرم مصاحبه را توضیح دهد.
۴. اصول انجام مصاحبه را بیان نماید.
۵. روشهای مختلف تعیین روایی و پایایی ابزار را توضیح دهد.
۶. گزارش شفاهی و کتبی متغیرهای مستقل، وابسته و مخدوش کننده، مقیاس متغیرها و روش تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش خود را ارائه نماید.
۷. متغیرهای مستقل، وابسته و مخدوش کننده، مقیاس متغیرها و روش تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش طرحهای پژوهشی ارائه شده را نقد نماید.
۸. بر نقدهای انجام شده در کلاس در مورد متغیرهای مستقل، وابسته و مخدوش کننده، مقیاس متغیرها و روش تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش طرح پژوهشی خود پاسخگو باشد.

جلسه چهاردهم و پانزدهم: بحث در مورد حجم نمونه، روش نمونه‌گیری، روش و ابزار جمع‌آوری داده‌ها، روایی و پایایی ابزار

پروپوزال تحقیق؛ مروری بر ملاحظات اخلاقی در تحقیق

اهداف:

۱. ملاحظات اخلاقی در تحقیق را توضیح دهد.
۲. گزارش شفاهی و کتبی حجم نمونه، روش نمونه‌گیری، روش و ابزار جمع‌آوری داده‌ها، روایی و پایایی ابزار پژوهش خود را ارائه نماید.
۳. حجم نمونه، روش نمونه‌گیری، روش و ابزار جمع‌آوری داده‌ها، روایی و پایایی ابزار طرح‌های پژوهشی ارائه شده را نقد نماید.
۴. بر نقدهای انجام شده در کلاس در مورد حجم نمونه، روش نمونه‌گیری، روش و ابزار جمع‌آوری داده‌ها، روایی و پایایی ابزار طرح پژوهشی خود پاسخگو باشد.

جلسه شانزدهم و هفدهم: بحث در مورد ملاحظات اخلاقی در تحقیق دانشجویان و مروری بر کلیه مطالب ارائه شده در

طول ترم با نقد مجدد کلیه قسمت‌های ۱-۲ پروپوزال اصلاح شده دانشجویان

اهداف:

۱. گزارش شفاهی و کتبی ملاحظات اخلاقی پژوهش خود را ارائه نماید.
۲. ملاحظات اخلاقی طرح‌های پژوهشی ارائه شده را نقد نماید.
۳. بر نقدهای انجام شده در کلاس در مورد ملاحظات اخلاقی طرح پژوهشی خود پاسخگو باشد.
۴. طرح‌های پژوهشی کامل ارائه شده را نقد نماید.

روش آموزش

شیوه آموزش دانشجو محور به صورت مشارکتی و پرسش و پاسخ، آموزش تئوری و تمرین عملی اداره خواهد شد.

انتظارات از دانشجویان: انتظار می‌رود دانشجویان عزیز

- مطابق طرح درس ارائه شده قبل از حضور در کلاس مطالب درسی را مرور کرده و در بحث‌ها مشارکت فعال داشته باشند، چرا که آمادگی قبلی منجر به یادگیری عمیق‌تر و مشارکت بهتر دانشجویان در کلاس خواهد گردید.
- در زمان تدریس تئوری از صحبت با دانشجویان بغل دستی جدا خودداری نمایند و هر گونه ابهام و سؤال خویش را پس از اتمام توضیحات مربوط به هر موضوع بطور عمومی در کلاس مطرح نمایند.
- به پروپوزال‌های ارائه شده توسط دانشجویان دیگر با دقت گوش داده و انتقادات خویش را ضمن ارائه یادداشت و در پایان ارائه در کلاس مطرح نمایند.

سیاست مدرس در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو در کلاس درس:

- محاسبه یک غیبت برای هر دو تاخیر بیش از ۵ دقیقه پس از حضور مدرس،
- اولویت دادن در ارزیابی درسی از دانشجوی غایب در جلسه بعدی (انتظار می‌رود موضوع درسی مربوطه را به هر طریق ممکن قبل از حضور در جلسه بعدی یاد گرفته باشد)
- گزارش موارد بیش از حد مجاز (بیش از چهار جلسه دو ساعته) به اداره آموزش

تکالیف دانشجویان و نحوه ارزشیابی

گزارش شفاهی و کتبی دوره‌ای و نهایی	٪۳۵
پاسخ به نقدهای انجام شده	٪۱۵
فعالیت در نقد کار همکلاسیها	٪۲۵
امتحان کتبی آخر ترم	٪۱۵
حضور مرتب در کلاس و ارائه بموقع تکالیف	٪۱۰

منابع اصلی درس:

۱. طرح‌های تحقیقاتی پایاننامه‌های دانشجویان گروه‌های بالاتر

2. Douglas G Altman, J Martin Bland. [How to randomize](#). BMJ 1999;319:703-4.

۳. سازمان جهانی بهداشت. [تحقیق در سیستم‌های بهداشتی- شیوه تهیه طرح‌های تحقیقاتی برای حل معضلات بهداشتی درمانی](#). ترجمه معاونت پژوهشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی. تهران: انتشارات معاونت پژوهشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۱۳۷۲. قابل داندود از: <http://www.hbi.ir/news/info.lib/book.php> . (مقدمه، مبنای تحقیق در سیستم‌های بهداشتی، انتخاب موضوع، بیان مسئله، مرور متون، اهداف، متغیرها، نوع مطالعه، جمع‌آوری داده‌ها، نمونه‌گیری)

سایر منابع :

1. Salim A, Mackinnon A, Griffiths K. [Sensitivity analysis of intention-to-treat estimates when withdrawals are related to unobserved compliance status](#). Stat Med. 2007 Aug 28.
2. Gravel J, Opatrny L, Shapiro S. [The intention-to-treat approach in randomized controlled trials: are authors saying what they do and doing what they say?](#) Clin Trials. 2007;4(4):350-6.
3. Heritier SR, GebSKI VJ, Keech AC. [Inclusion of patients in clinical trial analysis: the intention-to-treat principle](#). Med J Aust. 2003 Oct 20;179(8):438-40.
4. Brunette K, Nelson A, FOCUS Workgroup. [Data Analysis Basics: Variables and Distribution](#). Focus on field Epidemiology 3 (5). The North Carolina Center for Public Health Preparedness. [Discussion Questions](#). [Powerpoints](#).
5. Advanced Data Analysis: Methods to Control for Confounding (Matching and Logistic Regression). Focus on field Epidemiology 3 (). The North Carolina Center for Public Health Preparedness. Discussion Questions. [Powerpoints](#).
6. [Data Analysis: Simple Statistical Tests](#). Focus on field Epidemiology 3 (6). The North Carolina Center for Public Health Preparedness. [Discussion Questions](#). [Powerpoints](#).

Writing Articles

7. [Writing a research article: advice to beginners](#). International Journal for Quality in Health Care 2004; Volume 16, Number 3: pp. 191-192.
8. [Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals: Writing and Editing for Biomedical Publication \(Updated October 2008\)](#)

9. [jcr2006 impact factor ISI Journals](#)

Checklists

10. Altman DG, Schulz KF, Moher D, Egger M, Davidoff F, Elbourne D, et al. [The revised CONSORT statement for reporting randomized trials: explanation and elaboration](#). Ann Intern Med. 2001 Apr 17;134(8):663-94.
11. Ioannidis JP, Evans SJ, Gotzsche PC, O'Neill RT, Altman DG, Schulz K, et al. [Better reporting of harms in randomized trials: an extension of the CONSORT statement](#). Ann Intern Med. 2004 Nov 16;141(10):781-8.
12. Gøtzsche, Jan P Vandenbroucke and STROBE Initiative, Erik von Elm, Douglas G Altman, Matthias Egger, Stuart J Pocock, Peter C. [guidelines for reporting observational studies in epidemiology \(STROBE\) statement](#). BMJ 2007;335;806-808, doi:10.1136/bmj.39335.541782.AD
13. [STROBE Statement—Checklist of items that should be included in reports of cohort studies](#)
14. [STARD checklist for the reporting of studies of diagnostic accuracy](#). First official version, January 2003.
15. [STARD flow diagram](#)
16. [SQUIRE Guidelines \(Standards for Quality Improvement Reporting Excellence\)](#). Final revision – 4-29-08
17. [Glossary to accompany short version of SQUIRE Guidelines](#) (Standards for Quality Improvement Reporting Excellence), Version 3.4.1 – 10/4/08

Articles

1. WHO study group on female genital mutilation and obstetric outcome. [Female genital mutilation and obstetric outcome: WHO collaborative prospective study in six African countries](#). Lancet 2006; 367: 1835–41.
2. Villamor E, Cnattingius S. [Interpregnancy weight change and risk of adverse pregnancy outcomes: a population-based study](#). Lancet 2006; 368: 1164–70.
3. Westhoff C, Heartwell S, Edwards S, Ziemann M, Cushman L, Robilotto C, Stuart G, Morroni C, Kalmuss D. [Initiation of Oral Contraceptives Using a Quick Start Compared With a Conventional Start: A Randomized Controlled Trial](#). Obstet Gynecol 2007;109:1270–6.
4. Alonso Á, Jick SS, Olek MJ, Ascherio A, Jick H, Hernán MA. [Recent Use of Oral Contraceptives and the Risk of Multiple Sclerosis](#). Arch Neurol. 2005;62:1362-1365.
1. Aldana JM, Piechulek H, Al-Sabir A. [Client satisfaction and quality of health care in rural Bangladesh](#). Bulletin of the World Health Organization. 2001;79(6):512-7.
2. Stephenson R, Koenig MA, Ahmed S. [Domestic violence and symptoms of gynecologic morbidity among women in north India](#). Int Fam Plan Perspect. 2006 Dec;32(4):201-8.
3. Rahman M, DaVanzo J, Razzaque A. [Do better family planning services reduce abortion in Bangladesh?](#) Lancet. 2001 Sep 29;358(9287):1051-6.

4. Sevil U, Yanikkerem E, Hatipoglu S. [A survey of knowledge, attitudes and practices relating to emergency contraception among health workers in Manisa, Turkey.](#) Midwifery. 2006 Mar;22(1):66-77.
5. Foster DG, Parvataneni R, de Bocanegra HT, Lewis C, Bradsberry M, Darney P. [Number of oral contraceptive pill packages dispensed, method continuation, and costs.](#) Obstet Gynecol. 2006 Nov;108(5):1107-14.
6. Hildingsson I, Radestad I, Waldenstrom U. [Number of antenatal visits and women's opinion.](#) Acta Obstet Gynecol Scand. 2005 Mar;84(3):248-54.
7. Marks MN, Siddle K, Warwick C. [Can we prevent postnatal depression? A randomized controlled trial to assess the effect of continuity of midwifery care on rates of postnatal depression in high-risk women.](#) J Matern Fetal Neonatal Med. 2003 Feb;13(2):119-27.
8. Addis IB, Van Den Eeden SK, Wassel-Fyr CL, Vittinghoff E, Brown JS, Thom DH. [Sexual activity and function in middle-aged and older women.](#) Obstet Gynecol. 2006 Apr;107(4):755-64.
9. Sedgh G, Bankole A, Oye-Adeniran B, Adewole IF, Singh S, Hussain R. [Unwanted pregnancy and associated factors among Nigerian women.](#) Int Fam Plan Perspect. 2006 Dec;32(4):175-84.
10. Hildingsson I, Waldenstrom U, Radestad I. [Women's expectations on antenatal care as assessed in early pregnancy: number of visits, continuity of caregiver and general content.](#) Acta Obstet Gynecol Scand. 2002 Feb;81(2):118-25.
11. Mohammadi MR, Mohammad K, Farahani FKA, Alikhani S, Zare M, Tehrani FR, Ramezankhani A, Alaeddini F. [Reproductive knowledge, attitudes and behavior among adolescent males in Tehran, Iran.](#) International Family Planning Perspectives 2006, 32(1):35-44.

موفق باشید- دکتر علیزاده